

MAHARASHTRA NURSING COUNCIL, MUMBAI

Examination in REVISED GENERAL NURSING AND MIDWIFERY - FIRST YEAR (NEW COURSE)

Paper - II

BEHAVIOURAL SCIENCES

(Including Psychology, Sociology)

Tuesday 3rd June 2008)

(Time : 9.00 a.m to 12.00 noon

Total Marks : 75

1. The Candidate must write her/his Seat Number in **ENGLISH**.
2. Please note that the question paper set in ENGLISH version is final for any doubt in MARATHI paper.

Q.1. (A) Select most appropriate answer from the following. (05)

- 1) Blaming others for the fault within self means using _____.
  - a) Projection
  - b) Rationalization
  - c) Symbolism
  - ~~d) Regression~~
- 2) _____ is very essential for the development of a skill.
  - a) Needs
  - b) Emotion
  - c) Practice
  - d) Attitude
- 3) Causes of drug addiction are _____.
  - a) Thrill & Pleasure
  - b) Peer group influence
  - c) Broken home & family disorganization
  - d) All above
- 4) _____ is determined by birth.
  - a) Caste
  - b) Class
  - c) Group
  - d) None above
- 5) The important Characteristics of human being is their capacity to _____.
  - a) Grow
  - b) Fight
  - c) Migrate
  - d) Learn & Understand

(B) Match the following (05)

"A"

"B"

1) Motive	a) I.Q.
2) Mental age	b) Inner force
3) ID	c) Novelty
4) Heterogeneity	d) Child ego
5) Attention	e) Urban community

(C) State TRUE or FALSE. (05)

- 1) False perception in presence of stimuli is called as delusion.
- 2) Unconsciously forgetting unpleasant experiences is called as regression.
- 3) Dying patient shows reactions in the five stages like Denial, Anger, Bargaining, Depression & Acceptance..
- 4) Red cross society is non political international humanitarian organization devoted to the-services of humanity.
- 5) Modification or variation in any aspect of social process is called as dissociative process.

P-1+1+1+1+1+1+1+1+1+1+10+12+30 = 61

S-1+1+1+1+1+1+1+1+1+1+15+3+3+30 = 57

- Q. 2. Write short notes on (ANY THREE). (15)**
- 1) Scientific Method of Problem solving
  - 2) Child Marriage
  - 3) Globalization and Nursing Profession
  - 4) International Women's day
  - 5) Scope of Psychology

- Q. 3. Give reasons on the following (ANY FIVE) (15)**
- a) It is necessary to study psychology by student nurse.
  - b) Man can not exist in isolation permanently.
  - c) Culture plays an important role in civilization.
  - d) Defence mechanisms are essential for coping.
  - e) A Nurse must be a well adjusted person.

- Q. 4. During your school visit teacher has reported that 12 years old sujata is not behaving properly. She has become rebelious, gives back answers, her marks in unit test are less, keeps her engaged in reading some story book.**
- 1) Define learning. (02)
  - 2) Explain modes of learning. (05)
  - 3) Write various factors that influence learning. (05)
  - 4) What advice will you give to Miss Sujata and her family members regarding importance of learning? (03)

OR

- Q. 4 Answer the following questions.**
- 1) What is attitude? (04)
  - 2) Write the process of development of attitude. (04)
  - 3) Write the process of change of attitude. (05)
  - 4) Write the importance of attitude in nursing. (02)

- Q. 5 Answer the following questions.**
- 1) What is social groups? (05)
  - 2) Write the social process. (05)
  - 3) Explain the various problems of rural community in India. (05)

OR

- Q.5 Answer the following questions.**
- 1) Write in brief about social problems of women and children. (05)
  - 2) Differentiate between government organization and private organization (03)
  - 3) Write the various needs of every individual (04)
  - 4) What is sound pollution? What are the effects of sound pollution on Health? How will you control it? (03)

मराठी

महाराष्ट्र परिचर्या परिषद, मुंबई

सुधारित जनरल नर्सिंग आणि मिडवायफ्री प्रथम वर्ष परिक्षा (नवीन अभ्यासक्रम)

पेपर - २

बिद्देरियल सायन्स

(मानसशास्त्र व समाजशास्त्रसहीत)

मंगळवार ३ जुन २००८)

(वेळ :- सकाळी ९.०० ते दुपारी १२.००

एकूण गुण : ७५

१. उमेदवाराने त्याचा आसन क्रमांक इंग्रजीमध्ये लिहावा.

२. मराठी भाषेतील भाषांतरातील अडचणीसाठी इंग्रजी भाषेतील प्रश्नपत्रिका अंतिम राहिल.

प्र.१. अ) योग्य तो पर्याय निवडून वाक्य पुर्ण करा करा (०५)

- १) स्वतःतील दोषांसाठी इतरांना दोष देणे म्हणजे ————— हे वापरणे.
 अ) प्रोजेक्शन ब) संयुक्तिक कारणे देणे
 क) सांकेतिक चिन्ह संज्ञा योजना ड) प्रतिगमन
- २) कौशल्य विकासासाठी ————— फार आवश्यक आहे.
 अ) गरज ब) भावना
 क) सराव ड) वृत्ती
- ३) व्यसनाधिनतेची कारणे ————— आहेत.
 अ) हर्ष आणि आनंद ब) बरोबरीच्य मित्राचा प्रभाव
 क) विभक्त व विस्कळीत कुटुंब पध्दती ड) वरील सर्व
- ४) ————— ही जन्मावरून ठरवली जाते.
 अ) जात ब) वर्ग
 क) समुह ड) काहीही नाही
- ५) मानवजातीचे महत्त्वाचे वैशिष्ट्य क्षमता असे आहे की —————
 अ) वाढतो ब) भांडण करतो
 क) स्थलांतर करणे ड) शिकणे व समजून घेणे

ब) जोडया लावा.

'अ' गट

'ब' गट

- १) हेतू अ) आय क्यू (IQ)
 २) मानसिक वय ब) अंतर्गत बळ
 ३) इद क) नाविन्य
 ४) भिन्नता ड) मुलांचा इगो
 ५) लक्ष वेधणे इ) शहरी समाज

क) खालील विधाने चूक की बरोबर ते लिहा.

- १) उत्तेजक हजर असताना होणा-या खोटया आकलनाला भ्रम / भास असे म्हणतात.
 २) दुखद अनुभव नकळत विसरण्याच्या क्रियेला प्रतिगमन असे म्हणतात.
 ३) मरणारी व्यक्ती पुढीलप्रमाणे वेगवेगळ्या पाच प्रकारच्या प्रतिक्रिया दाखवते उदा- नाकारणे राग, सौदेबाजी, वैफल्य आणि स्वीकारणे
 ४) रेड क्रॉस सोसायटी ही आंतरराष्ट्रीय राजकारणाचा संबंध नसलेली मानवी सेवेला वाहून घेतलेली मानवतावादी संघटना आहे.
 ५) सामाजिक प्रक्रियेतील कोणताही बदल किंवा सुधारणेला विघटनात्मक कृती असे म्हणतात.

प्र.२. खालीलपैकी कोणत्याही तीनवर टीपा लिहा.

- १) अवघड प्रश्न सोडवण्याची शास्त्रीय पध्दत
- २) बालविवाह
- ३) जागतिकीकरण व शुश्रूषा व्यवसाय
- ४) जागतिक महिला दिन
- ५) मानसशास्त्राचा वाद

प्र.३. शास्त्रीय कारणे द्या. (कोणतेही पाच)

(१५)

- १) विद्यार्थी परिचारिकेला मानसशास्त्राचा अभ्यास करणे आवश्यक आहे.
- २) मनुष्य कायमचा एकटा राहू शकत नाही.
- ३) सामाजिककरणामध्ये संस्कृती महत्त्वाची भूमिका निभावते.
- ४) संरक्षक यंत्रणा आवश्यक आहे.
- ५) कुटुंब हे सार्वत्रिक गरज आहे.
- ६) परिचारीका ही सर्वांशी सर्वतोपरी मिळते जुळते करून घेणारी व्यक्ती हवी.

प्र.४.

तुमच्या शाळाभेटीच्या वेळी वर्गशिक्षकांनं १२ वर्षांच्या सुजाताच्या वर्तणुकीबाबत अहवाल दिला की तिची वर्तणुक बरोबर नाही ती हट्टी झाली आहे व उलट उत्तर देते, युनिट टेस्टमध्ये तिला कमी गुण आहेत आणि ती गोष्टीची पुस्तके वाचण्यात स्वताला गुंतवून ठेवते. या आधारे खालील प्रश्नाची उत्तरे द्या.

- १) 'शिकणे' व्याख्या लिहा. (०२)
- २) शिकण्याचे प्रकार स्पष्ट करा. (०५)
- ३) शिकण्यावर परिणाम करणारे विविध घटक लिहा. (०५)
- ४) कु.सुजाताला व कुटुंबाला तुम्ही शिकण्याच्या महत्त्वाबाबत काय सल्ला द्याल ? (०३)

किंवा

प्र.४. खालील प्रश्नाची उत्तरे लिहा.

- १) अभिवृत्ती म्हणजे काय ? (०२)
- २) अभिवृत्ती विकास प्रक्रियेबाबत सविस्तर लिहा. (०४)
- ३) अभिवृत्तीत बदल होणा-या प्रक्रियेबाबत सविस्तर लिहा. (०४)
- ४) परिचर्यामध्ये अभिवृत्तीचे महत्त्व लिहा. (०५)

प्र.५.

खालील प्रश्नाची उत्तरे लिहा.

- १) 'सामाजिक गट म्हणजे काय ? (०५)
- २) सामाजिक घडामोडी बाबत लिहा (०५)
- ३) ग्रामीण समाजातील वेगवेगळ्या समस्याबाबत स्पष्ट लिहा. (०५)

किंवा

प्र.५.

खालील प्रश्नाची उत्तरे लिहा.

- १) स्त्रिया व बालकांमधील सामाजिक समस्याबद्दल लिहा. (०५)
- २) सरकारी व खाजगी संस्थामधील फरक स्पष्ट करा. (०३)
- ३) प्रत्येक व्यक्तीच्या गरजा काय असतात ते लिहा. (०४)
- ४) ध्वनीप्रदुषण म्हणजे काय ? ध्वनिप्रदुषणाचा आरोग्यावर काय परिणाम होतो ? ध्वनिप्रदुषणाचा प्रतिबंध कसा कराल ? (०३)

*****